

УЧИЛИЩЕН ЗВЪНЕЦ

ВЕСТНИК НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. Зидарово

Брой
4

01.01.-
31.01.2025

БЕЛЕЖИТИ ДАТИ

6-ТИ ЯНУАРИ – 177 години от рождението на Христо Ботев (1848 – 1876 г.)

Роден е на 6 януари 1848 година (25 декември 1847 година стар стил) в Калофер, в семейството на даскал Ботьо Петков (1815 – 1869) и Иванка Ботева (1823 – 1911). Съществуват и други хипотези за родното му място, които днес се отхвърлят от изследователите – че той е „из Карлово“, както пише в едно официално писмо на Найден Геров, или че е роден в село Осен, както споменава самият Ботев в статията си „Примери от турското

правосъдие“.

Бащата на Ботев Ботьо Петков е учител, книжовник и обществен деец, който учи в Одеса, съставя и превежда учебници, а майка му е от скромно калоферско семейство.¹ Още от 1857 година Ботьо Петков се опитва да изпрати сина си да учи в Русия с помощта на Найден Геров, негов познат от Одеса, който е станал известен просветен деец и руски вицеконсул в Пловдив. Това се осъществява едва през есента на 1863 година, когато Христо Ботев получава стипендия от руското правителство и заминава през Пловдив и Цариград за Одеса, където пристига на 14 ноември.^[7]

В Одеса Христо Ботев се свързва с Одеско българско настоятелство, до което има препоръчително писмо от Найден Геров, и неговия член Никола Тошков, заможен търговец, роден в Калофер и познат на баща му. Той постъпва във Втора гимназия като „волнослушател“, тъй като не е достатъчно добре подготвен за редовен ученик, и се настанява в нейния пансион, където по това време живеят още десетина български ученици.

През 1866 година Христо Ботев е назначен за учител в Задунаево, българско село в руската част на Южна Бесарабия, където пристига през септември. Той прекарва там няколко месеца, но в началото на следващата година получава известие, че баща му е тежко болен, и решава да се върне у дома. След

пристигането си в Калофер Ботев замества болния си баща, като поема част от часовете му в училището. По това време, на 15 април, във вестник „Гайда“, издаван от Петко Славейков в Цариград, за пръв път е публикувано стихотворение на Христо Ботев – „Майце си“. В края на септември 1867 година Христо Ботев пристига в румънския град Гюргево, където скоро се свързва с българските хъшове – сред тях е Хаджи Димитър и доста участници в организираните през същата година чети на Панайот Хитов и Филип Тотю. Когато става известно, че е починал видният деец на революционното движение Георги Раковски, цялата група заминава за Букурещ, където участва в неговото погребение на 12 октомври. В началото на 1868 година в Браила се намират много хъшове, готвещи се да преминат през лятото в България в няколко чети – това наистина се осъществява от четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа. Самият Христо Ботев се записва в четата на Желю войвода, на която е определен за писар, като тогава пише стихотворението „На прощаване“. През лятото на 1874 година Христо Ботев се включва активно в работата на Българския революционен централен комитет (БРЦК). На 20 април Ботев заминава за Кишинев и Одеса, за да търси доброволци за четата (сред тях е бъдещият подвойвода на Ботевата чета, току-що завършилият военно училище Никола Войновски), като успява да получи и известни парични дарения. Той се връща в Букурещ на 1 май – междувременно въстанието в Копривщица е започнало и апостолите във Врачанско искат четата да замине по-рано от планираната дата 11 май. Взето е решение това да стане на 5 май. Към четата на Ботев се присъединява и друга значителна и добре финансирана и въоръжена група, подготвяна за преминаване в България от Българското човеколюбиво настоятелство, ръководено от Киряк Цанков. В оставащите до заминаването дни Ботев издава и единствения брой на своя последен вестник „Нова България“.

Корабът "Радецки"

Решението за преминаване на четата в България на 5 май не се осъществява, поради различни логистични затруднения, най-вече в снабдяването с оръжие. Планът за самото преминаване предвижда отвлечането на параход, което да предизвика значителен международен отзвук. Участниците в четата са разпръснати в различни дунавски градове, за да не привличат внимание. Въпреки това действията им са известни както на османските, така и на румънските власти, които обаче не се намесват. Самият Ботев пристига от Букурещ в Гюргево на 13 май, а на 16 май се качва заедно с част от четата на австро-унгарския кораб „Радецки“.

По обяд на същия ден той принуждава капитана Дагоберт Енглендер да спре на десния бряг на реката край село Козлодуй, където четниците слизат от кораба.^[51]

От Козлодуй четата на Ботев се отправя към Враца, центъра на революционния окръг, минавайки през селата Бутан и Борован, но никой от тамошните българи

не се присъединява към четниците, въпреки предварителните очаквания. Четата влиза в спорадични престрелки с местни черкези, но без съществени последствия. Едва в ранната сутрин на 18 май край село Баница, на около 20 километра от Враца, четата влиза в по-сериозно сражение с голяма група черкези, след което се оттегля на височината Милин камък.

Карта на сражението

Лобното място на Христо Ботев

През целия ден на 18 май Ботевата чета се отбранява на Милин камък от около 200 – 300 черкези и друг башибозук. Те се надяват на помощ от Враца, където очакват да започне въстание, но това не става. Вместо това към Милин камък са изпратени части на редовната османска армия и около 30 от четниците са убити или ранени. Останалите използват нощта, за да се оттеглят на юг към Врачанската планина. На 19 май във Враца са въведени значителни османски войски и възможността за въстание в града е пресечена, а Ботевата чета се насочва към вътрешността на Стара планина.

Вечерта на 20 май (1 юни нов стил) след като сражението е затихнало, куршум пронизва Ботев и той умира на място. Точното място на смъртта и въпросът за убиеца на Ботев са предмет на продължителни спорове, но днес преобладава мнението, че това става в подножието на връх Камарата в Стара планина.

Източник: Уикипедия

По случай годишнината в ОУ „Христо Ботев“ с. Зидарово отбелязахме рождението на поета – революционер.

7-МИ ЯНУАРИ СЕ НАВЪРШВАТ 100 години от рождението на Джералд Даръл, британски естествоизпитател и писател; популярен с автобиографичната си книга „Моето семейство и други животни“.

Известен е най-вече като основател на Джърсийския тръст за защита на дивите животни (впоследствие наречен на негово име) и на Джърсийския зоопарк, както и като автор на популярни книги.

През 1935 година семейството се премества на гръцкия остров Корфу, където Даръл започва да събира и държи като домашни любимци екземпляри от местната фауна и остава там до 1939 година. Този период по-късно става основа за книгата „Моето семейство и други животни“ и последвалите я „Птици, животни и роднини“ и „Градината на боговете“. Даръл получава образование вкъщи, преподават му приятели на семейството и частни учители, повечето от които са приятели на по-големия му брат Лорънс, който по-късно става известен писател. След войната Даръл работи като младши работник в Уипснейдската зоологическа градина, изпълвайки мечтата на живота си – по собствените му твърдения първата му дума не е „мама“, а „зуу“ (англ. zoo – зоопарк).

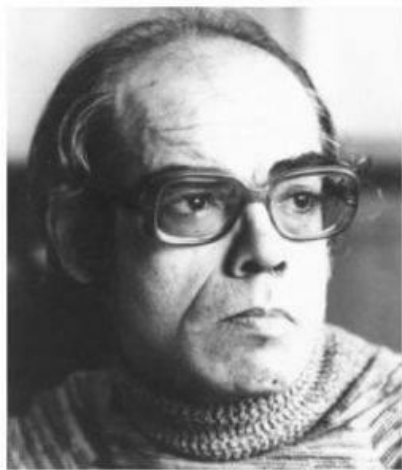
През май 1946 Даръл напуска Уипснейдския зоопарк, за да се включи в тогавашните зоологически експедиции, но му е отказано място поради липсата на опит. Първите му срещи с диви животни стават през следващата година, с пътуване до Британски Камерун (сегашен Камерун) с орнитолога Джон Йейланд, финансирано с 3000 лири, които получава като наследство от баща си, щом навършва 21 години. Животните, които събира, са продадени на няколко различни зоопарка във Великобритания.

Даръл продължава успеха на първата си експедиция с още две, заедно с колегата си от Уипснейдския зоопарк Кен Смит – отново в Британски Камерун и в Британска Гвиана (сега Гаяна), съответно през 1949 и 1950 година. По време на първото той се запознава и сприятелява с харизматичния Фон на Бафут, Ахиримби II, който му помага да организира следващи експедиции.

Източник: Уикипедия

18-ТИ ЯНУАРИ СЕ НАВЪРШВАТ 90 години от рождението на ДАМЯН ДАМЯНОВ (18.01.1935 – 06.06.1999), български поет, носител на наградата „Иван Вазов“ за цялостно литературно творчество.

*"Не ме допускай толкоз близо
ти до себе си
щом искаш да съм влюбен.
Ех,вярно е, далечното гнети,
но затова пък близкото погубва!"*

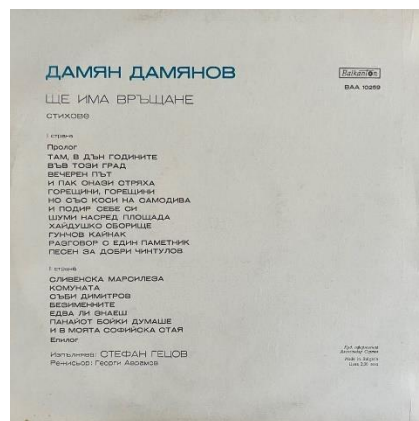
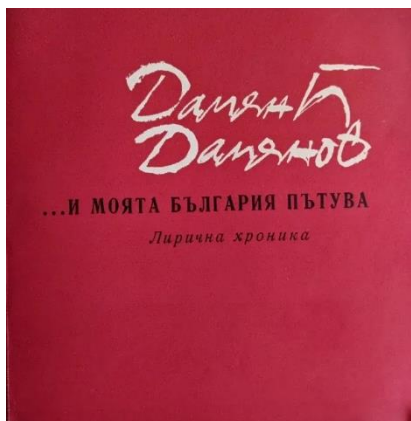
Дамян Дамянов

Дамян Петров Дамянов е български поет. Дамян Дамянов е удостоен със званието Народен деятел на културата, лауреат е на Димитровска награда през 1976 г., а през 1998 г. получава наградата „Иван Вазов“ за цялостно литературно творчество.

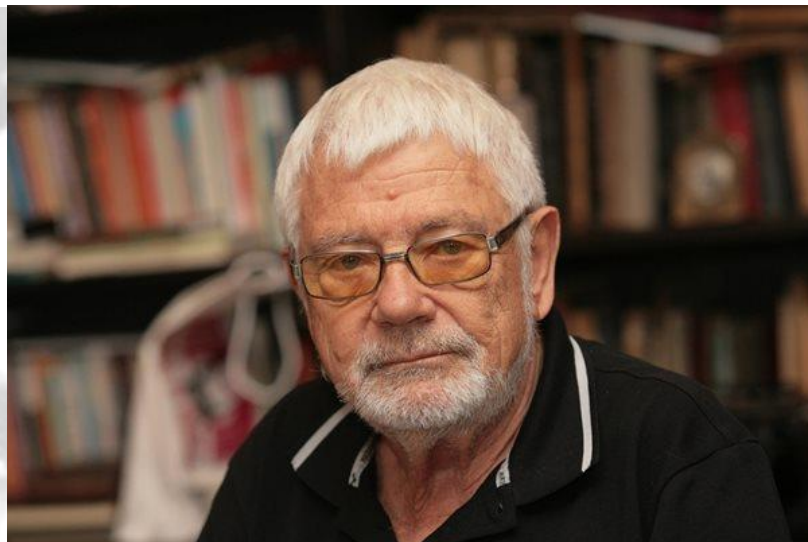
През 1963 г. на руски език излиза книгата му „Пусть окно распахнется“ в превод на М. Кудинов. Отделни творби на поета са публикувани в литературни издания на руски, беларуски, украински, унгарски.

Негова съпруга е поетесата Надежда Захариева.

Източник: Уикипедия

18-ТИ ЯНУАРИ СЕ НАВЪРШВАТ 85 години от рождението на НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ (18.01.1940), български поет и драматург.

Недялко Йорданов е роден на 18 януари 1940 г. в Бургас, в семейството на Асен и Кина Йорданови. Има по-малък брат – Чавдар Йорданов. Завършва гимназия в родния си град Бургас през 1957 г., а през 1962 г. – българска филология в Софийския държавен университет. През периода 1962 – 1963 г. работи като учител по литература в Малко Търново.

Започва да публикува поезия през 1954 г. във вестник „Черноморски фронт“ (Бургас). От 1963 до 1999 г. работи единствено в театъра.

От 1963 до 1983 г. е драматург и режисьор на Бургаския драматичен театър „Адриана Будевска“, а от 1983 до 1990 година е и художествен ръководител на същия театър. През 1980 – 1988 г. е основател и главен редактор на Алманах „Море“. В периода 1990 – 1999 г. е драматург и режисьор на театър „Възраждане“ – София.

От 2000 г. е творец на свободна практика – автор на поезия, драматургия, белетристика, мемоаристика и публицистика, композитор, певец, рецитатор, гост-режисьор.

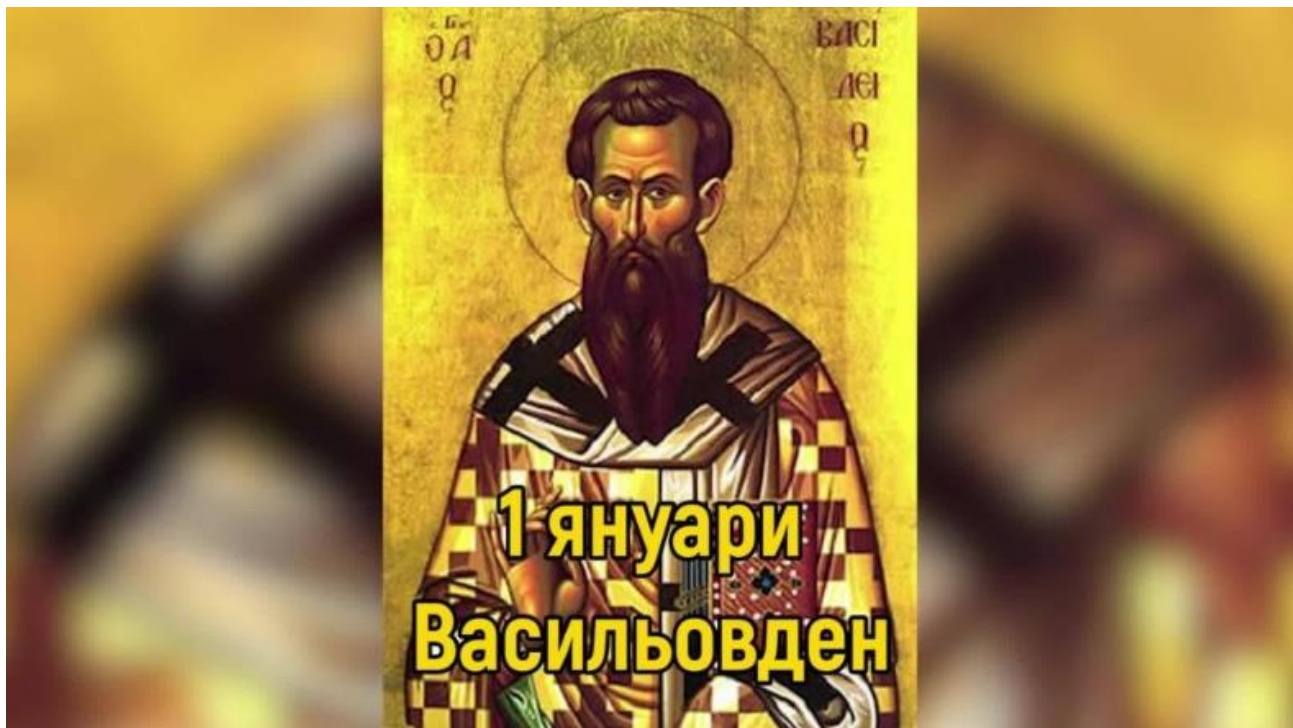

ЦЪРКОВНИ ПРАЗНИЦИ

1-ВИ ЯНУАРИ – ВАСИЛЬОВДЕН, СУРВАКИ, СУРВА

Е български народен празник, отбелязващ началото на новата календарна година. Познат е във всички български етнически територии. На този ден православната църква отбелязва паметта на св. Василий Велики, откъдето идват и наименованията на празника Васил, Василевден, Васильовден и т.н. (на този ден е и църковният празник Обрезание Господне). Българската православна църква отбелязва този празник с празнична литургия. Празнуват носещите имената Васил, Василка и техните производни.

Основният обичай, който се изпълнява на Сурваки е т. нар. „сурвакане“. Изпълняван е навсякъде из българските етнически територии, както и сред живеещите извън тях българи. Обичаят се състои в обредното обхождане на определена територия (махала, квартал, най-често цялото селище) от група „сурвакари“ – малки момчета на възраст 4 – 12 години или ергени. Те влизат по къщите и сурвакат членовете на семейството (както и добитъка) като ги потупват по гърба със сурвачки, пожелавайки здраве и плодородие, за което са дарявани от домакините обикновено с хранителни продукти.

Източник: Уикипедия

6-ТИ ЯНУАРИ – ЙОРДАНОВДЕН

Богоявление е един от най-древните християнски празници. Празнува се на 6 януари (Йордановден) по Грегорианския календар и е посветен на разкриването на Иисус Христос, като Бог, вече в зрялата му възраст. В миналото е бил повече насочен към честване на появата му в света изобщо, както и на съпътстващи я библейски събития, като Обрезание Господне и Поклонението на Влъхвите. Постепенно от него се отделя, като самостоятелен празник Рождество Христово^[1], което е сред причините днес различните християнски деноминации да го празнуват различно.

Източник: Уикипедия

7 -МИ ЯНУАРИ – ИВАНОВДЕН

Ивановден е религиозен и народен празник, празнуван в чест на свети Йоан Кръстител. Традиционно се отбелязва неподвижно на 7 януари по Новоюлианския календар. Ивановден е имен ден в България, отбелязван от повече от 300 хиляди души. Имен ден празнуват сред мъжете: Иван, Иво, Иоан, Йоан, Ивайло, Калоян, Ваньо, Йово, Йовко, Йовчо, Йото, Йотко, Йонко, Ивалин, Ивелин, Ивилин, Яни, Янислав, Яне, Янин, Янимир, Яник, Янек, Янико, Янко, Янаки, Яно, Яньо, Янчо, Янак. Сред жените именички са: Иванка, Ивана, Ива, Иваела, Ивет, Ивета, Йоана, Йоанна, Ивалина, Йована, Иванина, Ивон, Калояна, Ивиана, Ивияна, Ванина, Ванеса, Ваненса, Венеса, Ваня, Йова, Йовка, Йовелина, Йолина, Йонка, Жана.

Източник: Уикипедия

УЧЕНИЧЕСКИ ИЗЯВИ

Представяме ви две красиви художествени произведения на ваши съученици в прогимназиален етап.

ЧУДЕСАТА НА СВЕТА

ПИРАМИДИТЕ

Пирамидите са монументални съоръжения с пирамидална форма, понякога многостъпални, с пресечен връх (мастаба) или кулообразни. Египетските пирамиди служат за гробници на фараоните (Хеопсова пирамида) и обикновено са част от сакрален комплекс. Пирамидите в Средна и Южна Америка често служат за основа на храмове или на сгради с култово предназначение. Към пирамидите могат да се причислят и зикуратите в Месопотамия.

Хеопсова пирамида: Най-голямата египетска пирамида (височина 146,5 m, страна на основата 233 m), построена около 2600 пр. Хр. при Гиза за гробница на фараона Хеопс (Хуфу).

Източник: Из <https://mitove-i-legendi.net/>